

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres referanse 14/3107
Vår referanse 2014/4314-2

Dato 30.10.2014

«Enklere regler - Bedre anskaffelser» – NOU 2014: 4 - Hørings svar

Det vises til høringsbrevet «*NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser, Forenkling av det norske anskaffelsesregelverket*», fra Det kongelige nærings- og fiskeridepartement datert 20.06.14. Utredningen inneholder forslag til et nytt og forenklet norsk anskaffelsesregelverk for anskaffelser som ikke er omfattet av EUs anskaffelsesdirektiv.

Sammendrag:

Fylkesmannen i Oppland er tilfreds med at regelverket for offentlige anskaffelser søkes forenklet, men merker seg også at det er mange dissenser i Forenklingsutvalgets rapport, bl.a. på bakgrunn av ulike syn på hva forenkling betyr. Vår erfaring med regelverket er at det er veldig omfattende og tidkrevende å forholde seg til. Regelverket er også komplisert og fallgruvene er mange, både for oppdragsgivere og tilbydere.

Fylkesmannen i Oppland er, i likhet med Forenklingsutvalget, opptatt av at regelverket skal vekte prinsipper om likebehandling, gjennomsiktighet, konkurranse og forholdsmessighet høyt. Imidlertid mener Fylkesmannen at det også er viktig at regelverket tilstreber reduksjon av risiko for mislighold, korrupsjon og brudd på etiske retningslinjer.

I det videre ønsker Fylkesmannen å kommentere spesielt på høringsbrevets pkt. 2 «*Hovedpunkter*»:

2.2 Nye prosedyreregler

Utvalgets flertall foreslår å gå bort fra tradisjonelle anbudskonkurranser og gjeldende forhandlingsforbud. Flertallet foreslår å tillate all form for dialog mellom oppdragsgivere og leverandører fram til tildeling av kontrakt. Forhandlinger vil dermed bli en valgfri og muntlig del av alle anskaffelser. Oppdragsgivers valg i forhold til om det skal forhandles eller ikke, skal tas etter tilbudsfristens utløp, når oppdragsgiver har sett tilbudene og vurdert om det er behov for det.

Tradisjonelle anbudskonkurranser er det mest benyttede prosedyreformene ved anskaffelser over terskelverdien. Den krever et godt forarbeid for å oppfylle kravene i loven og skaper større forutberegnelighet for leverandørene enn om forhandlinger skal bli en valgfri og mulig del av alle anskaffelser. Denne konkurranseformen krever minst arbeid ved evaluering av innkomne tilbud i forhold til forhandlinger.

Dersom oppdragsgiver kan bestemme om det skal forhandles eller ikke etter tilbudsfristens utløp og tilbudene er åpnet, trengs det strenge og tydelige etiske kjøpereregler. Det er, slik regelverket er nå, anledning til å kontakte tilbyderne for å avklare spørsmål. Fylkesmannen anser mindretallets forslag som det beste.

2.4 Unntak for kontrakter med en anslått verdi under 100 000 kroner

Utvalgets flertall foreslår å unnta kontrakter med en anslått verdi under 100 000 kroner fra anskaffelsesregelverket.

Fylkesmannen er enig i å unnta kontrakter med anslått verdi under 100.000, men mener de grunnleggende prinsippene ved innkjøp bør gjelde ved alle anskaffelser.

2.5.1 pkt. 3 Om anskaffelser av tjenester i nødsituasjoner.

Det er mulig å påberope seg en anskaffelse uten forutgående kunngjøring og konkurranse på grunn av at anskaffelsen ikke kan utsettes i den tiden det tar å gjennomføre en konkurranse.

Fylkesmannen støtter at unntak fra prosedyrereglene i uforutsette omstendigheter etter § 2-1 annet ledd bokstav c videreføres. Vi presiserer i tillegg at denne bestemmelsen må kunne brukes romslig, spesielt ved anskaffelse av tjenester til gjenoppretting av skade etter flom og skred. Selv etter at tiltak for å berge liv og helse er gjennomført, vil det haste med gjenopprettelse for å hindre ytterligere skader ved eventuelle nye flommer eller skred, og det er ofte ikke tid til å gjennomføre detaljerte anskaffelsesprosedyrer.

2.7 Dokumentasjon av kvalifikasjonskrav

Utvalget foreslår at oppdragsgiver skal kunne tillate levering av egenerklæring som foreløpig bevis på at leverandørene oppfyller kvalifikasjonskravene og framlegge sertifikater/attester utstedt av offentlige myndigheter på et senere tidspunkt, dersom vedkommende tilbyder vinner konkurransen.

Dersom en tilbyder får kontrakten og det viser seg at vedkommende leverandør ikke har godkjente sertifikater/attester utstedt av offentlige myndigheter eller uavhengig tredjepart, vil dette medføre at anbudsprosessen må gjenopptas og ny tildeling til nest beste tilbud.

Dette medfører en endring i forhold til dagens praksis der alle tilbydere først blir vurdert om kvalifikasjonskravene er oppfylt. I foreslåtte endring vil alle tilbudene måtte evalueres før endelig dokumentasjon på kvalifikasjonskravene er levert. Forslaget synes derfor lite hensiktsmessig.

2.10 Terskelverdier

Utvalgets flertall foreslår å videreføre den nasjonale terskelverdien på 500 000 kr for alle kontrakter som er omfattet av regelverket.

Det synes hensiktsmessig at terskelverdien er den samme for forskjellige typer kontrakter.

2.12 Alternativt regelsett – et minimumsregelverk

Utvalgets flertall mener at et nasjonalt regelverk i prinsippet ikke behøver å angi mer enn en plikt til å følge de grunnleggende prinsippene. For å sikre konkurranse ønsker utvalget at et minimumsregelverk også skal inneholde en kunngjøringsplikt. For å sikre tilstrekkelig gjennomsiktighet, foreslår utvalget i tillegg et skriftlighetskrav.

For anskaffelser under 100 000 kroner eks. mva synes det omfattende å kreve kunngjøringsplikt, og Fylkesmannen kan ikke se dette som forenkling av dagens praksis.

For anskaffelser mellom 100 000 og 500 000 kroner er det i dag ikke formkrav til hvordan oppdragsgiveren skal gjennomføre en direkte anskaffelse, men det er krav om at oppdragsgiveren skal la flere leverandører få mulighet til å levere ytelsen. Oppdragsgiveren skal sammenligne priser og vilkår fra flere leverandører så langt dette er hensiktsmessig. Selv om det ikke er kunngjøringsplikt skal minst 3 leverandører bli tilskrevet og bedt om å gi tilbud på anskaffelsen. Dette synes tilstrekkelig.

Fylkesmannen i Oppland mener at Del I i forskriften bør gjelde ved alle anskaffelser under nasjonal terskelverdi og kravet til kunngjøringsplikt i Doffin bør gjelde fra nasjonal terskelverdi.

Kristin Hille Valla

Beate Golten
avdelingsdirektør